

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1773/21
22.4.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судије Весне Станковић, председника већа и судија Сађе Агатоновић и Весне Секулић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., ..., кога заступа Драган Клепић, адвокат из Београда, Војводе Бране бр.36, против тужене Градске општине Стари град из Београда, Македонска бр.42, коју заступа Градско правобранилаштво Града Београда из Београда, Тиршева бр.1, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужене изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П - 3748/18 од 30.11.2020. године, по закључењу расправе отворене у другостепеном поступку на рочишту одржаном дана 22.4.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П-3748/18 од 30.11.2020. године.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена Градска општина Стари Град из Београда да тужиоцу АА из .... на име трошкова другостепеног поступка исплати износ од 10.500,00 динара у року од 15 дана од пријема пресуде.

Образложење

Првим ставом изреке првостепене пресуде усвојен је тужбени захтев и обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде штете исплати износ од 552.516,00 динара са законском затезном каматом од 13.2.2015. године као дана подношења тужбе, па до исплате. Другим ставом изреке обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 260.150,00 динара.

Благовремено изјављеном жалбом заснованом на свим разлозима прописаним чланом 373 став 1 ЗПП, тужена је првостепену пресуду побијала у целости.

Тужилац је доставио свој одговор на жалбу тужене.

Испитујући правилност ожалбене одлуке сагласно овлашћењима предвиђеним чланом 386 ЗПП (“Службени гласник РС”, бр.72/11 са изменама и допунама), Апелациони суд је оценио да жалба није основана.

У поступку доношења првостепене пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1-3,5,7 и 9 ЗПП на које другостепени суд пази по службеној дужности, а изрека пресуде је јасна и у њеном образложењу су дати потпуни разлози о битним чињеницама тако да се она неоснована побија и указивањем на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању следи да је изласком на лице места дана 13.1.2014. године и 14.1.2014. године грађевински инспектор тужене утврдио да тужилац без грађевинске дозволе изводи радове на адаптацији, односно реконструкцији свог стана на првом спрату десно од приступног степеништа тако што истом припаја светларник зграде у ... бр.... у ... Како уклањањем изведених радова у року од два дана од пријема решења тужилац није успоставио пређашње стање, што му је било наложено решењем Одељења за грађевинску инспекцију Управе Градске општине Стари град у Београду бр.356-21/14 од 10.2.2014. године, исти орган је закључком о дозволи извршења донетим дана 18.3.2014. године под бројем 356-21/14 дозволио принудно спровођење решења од 10.2.2014. године. По рушењу изведених радова, предузетог у периоду од 25.4.2014. године до 30.4.2014. године, тужилац је наставио са извођењем истих, што је од стране грађевинског инспектора тужене констатовано дана 20.8.2014. године, након чега се, без доношења новог решења и без закључка о дозволи његовог извршења, у периоду од 8.9.2014. године до 12.9.2014. године приступило њиховом поновном рушењу.

Имајући у виду изложено, те околност да су решењем Секретаријата за послове легализације објеката XXXI-11 бр.351.21-13072-1/14 од 10.10.2014. године, правноснажним дана 28.10.2014. године, тужиоцу одобрени спорни грађевински радови (које је он поново извео и након њиховог накнадног рушења) и дата дозвола за употребу истих, тужилац је тужбом у овој парници поднетом дана 13.2.2015. године тражио накнаду штете у вредности грађевинских радова изведених након 30.4.2014. године, односно изграђених после првог рушења обављеног у периоду од 25.4.2014. године до 30.4.2014. године, који радови су од стране управног органа тужене уклоњени у периоду од 8.9.2014. године до 12.9.2014. године, чему се приступило без претходно проведеног управног поступка, без доношења решења о рушењу и без доношења закључка о дозволи извршења таквог решења, а што је већ констатовано у другостепеном решењу Секретаријата за имовинске и правне послове Града Београда – Сектора за другостепени управни поступак, донетим под бројем 356-713/15 од 3.8.2015. године.

Полазећи од изложеног чињеничног стања потврђеног и доказима изведеним у другостепеном поступку, првостепени суд је оценио да спорно рушење, које је предмет истакнутог тужбеног захтева, није изведено на законом прописани начин, те је размотривши на тај начин основ тужиоачевог потраживања, економско - финансијским вештачењем утврдио вредност радова које је као неоспходне тужилац предузео ради поновне реконструкције у циљу припајања дела светларника свом стану у ... улици бр. ... у ...

Правилно је првостепени суд оценио основ потраживања накнаде штете настале рушењем радова изведених од стране тужиоца после 30.4.2014. године, а ком уклањању реконструисаног дела светларника и припајању истог тужиоачевог стану на првом спрату зграде у ... улици бр. ... у ... је грађевинска инспекција тужене приступила у периоду од 8.9.2014. године до 12.9.2014. године. Из исправа у списима које сходно члану 238 став 1 ЗПП доказују истинитост онога што потврђују и одређују, несумњиво следи да је утврдивши бесправно извођење радова решењем грађевинског инспектора бр.356-21/14 од 10.2.2014. године тужена исте принудно уклонила спровођењем закључка о дозволи извршења тог решења, који је под истим бројем донет дана 18.3.2014. године. Након тог првог рушења,веденог у периоду од 25.4.2014. године до 30.4.2014. године тужена је исте радове које је тужилац поново предузео, констатовала службеном белешком од 20.8.2014. године, а уклонила их је у периоду од 8.9.2014. године до 12.9.2014. године. Том поновљеном и последњем рушењу тужена је приступила без поновног спровођења управног поступка, без доношења новог управног решења и без доношења закључка о дозволи извршења таквог решења, јер је сматрала да код истоветних бесправних грађевинских радова пуноважан основ њиховог рушења представљају решење бр.356-21/14 од 10.2.2014. године и закључак о дозволи извршења тог решења донет под истим бројем дана 18.3.2014. године. Провођење поменутог рушења током септембра 2014. године, као акт управног органа тужене предузет мимо претходноведеног поступка, констатовано је и решењем Секретаријата за имовинске и правне послове Града Београда – Сектора за другостепени управни поступак бр.356-713/15 од 3.8.2015. године, којим је поништен закључак Одељења за грађевинску инспекцију тужене бр.356-285/14 од 11.2.2015. године (наведеним првостепеним управним актом одређени су укупни трошкови рушења у висини од 997.572,00 динара).

Одлука Градског секретаријата за имовинске и правне послове од 3.8.2015. године, као другостепеног органа и одлука Управног суда о поништају решења управног органа тужене бр.356-712/15 од 4.8.2015. године којим је одбијена тужиоачева жалба изјављена против закључка бр.356-283/14 од 11.5.2015. године (истим је као неблагоприятан одбачен тужиоачев предлог за понављање поступка окончаног решењем бр.356-21/14 од 10.2.2014. године) од значаја су у том смислу што указују на поступање грађевинске инспекције као управног органа тужене мимо правила установљених Законом о управном поступку, што је и било разлог поништавања одлука донетих како у првостепеном поступку (закључак Одељења за инспекцијске послове бр.356-285/14 од 11.2.2015. године о укупном износу трошкова рушења од 997.572,00 динара) тако и у другостепеном поступку (решење Градског секретаријата бр.356-712/15 од 4.8.2015. године којим је одбијена жалба тужиоца поднета против закључка од 11.5.2015. године о одбацивању као неблагоприятног тужиоачевог предлога за понављање поступка).

Међутим, околност да до окончања главне расправе законски заступник тужене није био у могућности да се изјасни да ли је управни поступак бр.356-21/14 (на који је указано решењем Апелационог суда у Београду Гж - 885/17 од 1.2.2018. године) по тужиоцевом предлогу за његово понављање коначно и правноснажно окончан, по схватању Апелационог суда изложеног у овој пресуди, без утицаја је на одлуку о основаности истакнутог тужбеног захтева. Тужилац је свој предлог за понављање управног поступка поднео у односу на решење Одељења за грађевинску инспекцију тужене бр.356-21/14 од 10.2.2014. године које је (независно од исхода поступка по том ванредном правном леку) донето наконведеног инспекцијског надзора и после кога је рушење до тада изведених радова уследило према закључку о дозволи извршења тог решења, који закључак је под бројем 356-21/14 донет дана 18.3.2014. године.

Међутим, тужилац у овој парници накнаду штете тражи не због рушења које је по решењу од 10.2.2014. године и закључку од 18.3.2014. године (у односу на које је издејствовао понављање поступка) обављено у периоду од 25.4.2014. године до 30.4.2014. године, већ свој захтев заснива на потраживању накнаде штете настале поновним извођењем радова на припајању светларника свом стану. Те радове је тужилац био принуђен да изведе и трећи пут, јер је управни орган тужене радове изведене након 30.4.2014. године порушио септембра 2014. године тако што је рушењу приступио без спровођења новог управног поступка. Управни орган тужене такво поступање је сматрао дозвољеним, јер је службеном белешком 356-21/14 од 20.8.2014. године констатовао да је тужилац поново извео идентичне радове чије је уклањање наложено решењем од 10.2.2014. године спроведеним по закључку од 18.3.2014. године. Противно правилности тог становишта првостепеног управног органа тужене сведочи решење надлежног другостепеног органа Управе града Београда, из кога изричито следи да је за предузимање рушења током септембра 2014. године неопходно било провођење посебног управног поступка, који је изостао, а које противправно деловање у смислу члана 172 став 1 ЗОО тужену чини одговорном за накнаду настале штете.

Дакле, питање исхода понављања управног поступка у коме су донети решење од 10.2.2014. године и закључак од 18.3.2014. године, као и питање наплате трошкова предузетих рушења (рачунима фирме "ББ" бр.69 од 5.5.2014. године и бр.184 од 16.9.2014. године, опредељеним у висини од 426.912,00 динара и 570.660,00 динара, који нису предмет овог спора) без утицаја је на право на накнаду штете настале рушењем тужиоцевих радова од стране органа тужене током септембра 2014. године, (односно, у току поступка легализације истих, покренутог дана 29.1.2014. године), чему није претходио посебни управни поступак који је нужно морао бити проведен после првог рушења предузетог од 25.4.2014. године до 30.4.2014. године, а који радови су тужиоцу одобрени правноснажним и извршним решењем Градског секретаријата за послове легализације објеката ХХХИ-11 бр.351.21-13072-1/14 од 10.10.2014. године.

Висина тужбеног захтева правилно је од стране првостепеног суда утврђена вештачењем, као доказним средством коме се по предлогу тужиоца приступило сходно члану 259 у вези са чланом 229 став 2 и чланом 228 ЗПП. У складу са понудом за извођење грађевинско-занатских радова испостављеном од стране понуђаћа ВВ дана 16.9.2014. године и прихваћеном од стране тужиоца, судски вештак грађевинске струке

је укупну вредност радова определио у износу од 552.516,00 динара, прихватајући спецификацију неопходних радова и рачунајући њихову вредност на дан 16.9.2014. године, када су исти и изведени у циљу добијања грађевинске и употребне дозволе.

У складу са тим, Апелациони суд је правилном сматрао и одлуку о законској затезној камати која је сходно члану 277 став 1 у вези са чланом 324 став 2 ЗОО тужиоцу призната од 13.12.2015. године, као дана подношења тужбе, па до исплате.

Противно жалбеним наводима тужене, у деловању тужиоца предузетом након првог рушења у априлу 2014. године, нема противправности која је сходно члану 7 у вези са чланом 6 став 1 и 2 Закона о озакоњењу објеката (“Службени гласник РС” бр. 96/15 са изменама и допунама) присутна у актима управног органа тужене.

Чланом 6 став 1 Закона о озакоњењу објеката прописано је да је предмет озакоњења објекат за који је захтев за легализацију у складу са ранијим важећим законом којим је била уређена легализација објеката, поднет до 29.1.2014. године и који је видљив на сателитском снимку територије Републике Србије из 2015. године, а ставом 2 истог члана прописано је да се захтеви и пријаве за легализацију објеката поднети до 29.1.2014. године сматрају захтевима у смислу овог закона. Чланом 7 истог закона прописано је да се решење о рушењу објекта донето од стране грађевинског инспектора на основу пописа и евиденције незаконито изграђених објеката у складу са одредбама Закона о озакоњењу објеката, не извршава до коначности решења којим се одбија или одбацује захтев за озакоњење у поступку покренутом на основу решења о рушењу. Из цитираних законских прописа следи да у току поступка озакоњења објекта, који је по тужиоцевом благовремено поднетом предлогу био у току, тужена рушењу у септембру 2014. године није била овлашћена да приступи ни у случају да је истом претходило доношење решења о рушењу и закључка и извршењу тог решења у законито проведеном управном поступку, који је у конкретном случају изостао, јер су рушења после 30.4.2014. године провођена на основу решења од 10.2.2014. године и закључка о његовом извршењу од 18.3.2014. године.

У складу са изложеним, тужена је сходно члану 172 став 1 ЗОО дужна тужиоцу надокнадити штету у висини вредности радова које је након рушења у септембру 2014. године он предузео ради извођења радова на припајању светларника свом стану у ... улици број .... у ....., у погледу којих је од 29.1.2014. године у току био поступак озакоњења.

Правилном применом члана 153 став 1, члана 154 и члана 163 став 1 и 2 ЗПП, те одредаба Адвокатске и Таксене тарифе првостепени суд је тужену обавезао да тужиоцу накнади нужне издатке које је имало поводом вођења ове парнице.

На основу свега изложеног, сходно члану 390 у вези са чланом 387 став 1 тачка 2 ЗПП, одлучено је као у првом ставу изреке.

Како је жалба тужене као неоснована одбијена, тужиоцу су сходно одредби члана 153 став 1, члана 154 и члана 163 став 1 и 2 у вези са чланом 165 став 1 и чланом

383 став 4 ЗПП, другостепени трошкови досуђени у висини накнаде за заступање од стране пуномоћника из реда адвоката на једном одржаном рочишту, у висини од 10.500,00 динара.

**Председник већа-судија
Весна Станковић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**